

Írsko je výnimočný prípad. Francúzsko je výnimočný prípad. Zlé správy nie a nie odísť. O eurofondoch radšej ticho.

Banc Ceannais na hÉireann
Central Bank of Ireland
Eurosistem

Všetci sme v niečom výnimoční a to robí svet krásnym. A v Európe je tej výnimočnosti ešte trochu viac. Inak sa nedá vysvetliť, že lídri EÚ vyhlasujú takmer každú situáciu za výnimočnú

a oprávnenú na obchádzanie pravidiel. Napríklad Íri. Od svojho predsedníctva v EÚ si sľubujú, že sa im pomôže preniesť časť nákladov na záchranu svojich bánk z pliec domácich obyvateľov na plecia európskych daňovníkov. Sú na dobrej ceste. Pred pár dňami sa im pomocou pomerne zložitej operácie podarilo zmeniť ich 30 miliardový dlh za záchranu bánk z krátkeho na dlhý a navyše s odloženými splátkami istiny, nižšími úrokmi a nejasnou budúcnosťou. Írsky minister financií sa dokonca vyjadril, že „vďaka inflácii bude dlh v budúcich desaťročiach ľahšie manažovateľný.“ Aspoň že nás neťahá za nos. Tieto pôžičky sa totiž točia na trojuholníku zachraňovaná banka – írsky centrálna banka – ECB, kde za kratší koniec nakoniec potiahne ECB. Guvernér írsky CB tu situáciu nazval „veľmi výnimočným prípadom.“

Írsky minister financií sa dokonca vyjadril, že „vďaka inflácii bude dlh v budúcich desaťročiach ľahšie manažovateľný.“

Ďalším výnimočným prípadom je Francúzsko. Vláda oficiálne priznala, že 3% deficit veru asi tento rok nezvládajú. Od tohto roku funguje fiškálny kompakt, ktorý mal vraj už konečne postaviť fiškálne nezodpovedné krajiny do pozoru po tom, čo roky ignorovali Pakt stability a rastu, či Sixpack. No pravidlá sa ťažko vymáhajú, keď sudca a páchatel sú tá istá osoba. Francúzsko sa pokuty báť nemusí. Z pravidiel je vraj možná výnimka, pokiaľ krajinu zasiahne nečakaný ekonomický prepád. Len škoda, že vlastne žiaden ekonomický prepád nie je očakávaný. Minulý rok takúto výnimočnú výnimku dostali Španielsko, Grécko, aj Portugalsko. Môžeme hádať, aký signál takéto obchádzanie pravidiel zo strany druhej najväčšej ekonomiky Únie vyšle do problematických štátov, alebo naopak do štátov, ktoré sa snažia.

Kartu s nečakaným ekonomickým prepádom zahrá asi viacero krajín.

Kartu s nečakaným ekonomickým prepádom zahrá asi viacero krajín, prepád HDP eurozóny v štvrtom kvartáli 2012 bol totiž ešte väčší, ako sme čakali, -0,6%. Stále častejšie počuť, že za to vraj môže šetrenie. No prečo sa potom najviac darí krajinám, ktoré skutočne šetrili? (Väčšina krajín používa slovo „austerita“ ako synonymum pre zvyšovanie daní).

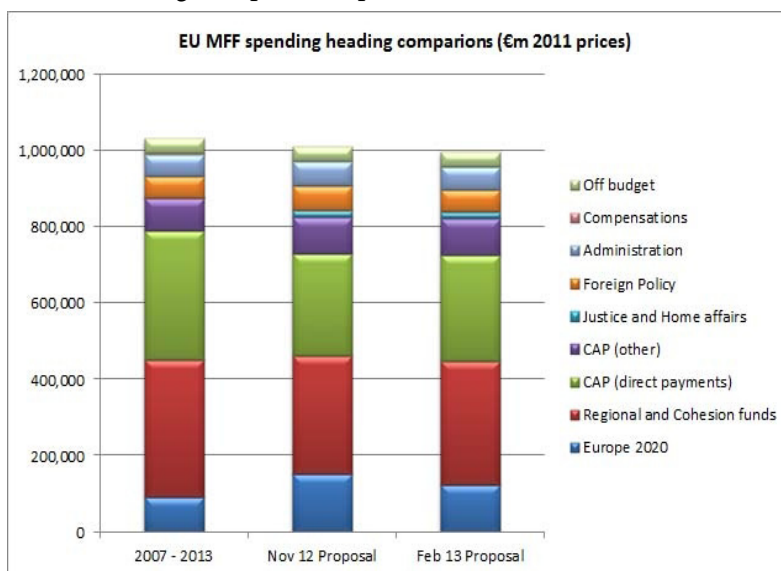
Eurosystém zatiaľ pomaly hromadí zlé pôžičky. Minule sme vás informovali o 300 miliardách. Štúdia Ernst&Young dáva podstatne pesimistickejšie číslo. Viac ako 900 miliárd, čo je 7,6% celkového úverového portfólia v eurozóne. Každá 13. pôžička nie je momentálne v eurozóne riadne splácaná. Ešte že je tu ECB. A americký FED – vďaka nemu vyrážajú peniaze už pomaly aj z kanálových odtokov a hydrantov. Dáke miliardy sa z toho ušli aj európskym bankám. Nezávislosti centrálnych bánk už neverí ani bývalý hlavný ekonóm ECB Jurgén Stark.

Ešte hrozivejšie čísla prišli zo stavebníctva. Na medzoročnej báze sa počet nových stavebných povolení prepadol presne o dve tretiny.

Zlé správy z Európy nie a nie odísť, tradične sa ich najviac ušlo nešťastnému Grécku. Pred pár týždňami sa radovali z toho, že sa im podarilo dosiahnuť (vďaka dvom kvázi-bankrotom) primárny prebytok v rozpočte. Vo februári prišla ľadová sprcha, keď januárové daňové príjmy boli o 16% nižšie, ako bolo naplánované v rozpočte. Zvýšenie hádam všetkých daní, na ktoré sa dá spomenúť, sa niekde prejavíť muselo. Nezamestnanosť medzi tým zlomila hranicu 27%, čo oproti predchádzajúcemu mesiacu znamená zhoršenie o 0,4 p.b. Ešte hrozivejšie čísla prišli zo stavebníctva. Na medzoročnej báze sa počet nových stavebných povolení prepadol presne o dve tretiny. A to sa nedá povedať, že by sa rok dozadu v Grécku dako vehementne stavalo. Za tejto situácie sa Gréci utiekajú k akýmkoľvek riešeniam svojej životnej situácie. Na vidieku kľučujú stromy, v mestách zase kovy. Zachytávanie kradnutého železa sa stalo pre gréckych pohraničníkov jednou z priorit. Ešte strašidelnejšie pôsobí správa, že členovia čoraz populárnejšieho neonacistického Zlatého úsvitu kontrolovali v štátnej nemocnici doklady ošetrovateliek.

Správu o európskom rozpočte nechávame na záver. Média plnila intenzívne, ale hádka o pár miliárd je ekonomicky takmer bezvýznamná v porovnaní so stovkami miliárd, ktoré tečú hore počas záchranných prác na eure. Politicky je to trochu iná káva. Aktuálne riešenie je víťazstvom Camerona, čo Hollandeho našťvalo tak, že na finálne rokovania ani neprišiel. V rozpočte sa prvý krát v histórii šetrí, ale podľa zásady „všetkého veľa škodí.“ (graf Open Europe)

Ak ste sa tešili z toho, že naši šikovní politici nám v novom rozpočte vyrokovali druhú najlepšiu čistú pozíciu, tešte sa ďalej, pretože optimizmus predlžuje život. Kto má radšej triezvy prístup, môže si prečítať tento článok. Okolo eurofondov šomre aj holandský audítorský dvor. Vraj len štyri členské štáty zložili účty o tom, ako nakladali s fondmi EÚ.

Ak ste sa tešili z toho, že naši šikovní politici nám v novom rozpočte vyrokovali druhú najlepšiu čistú pozíciu, tešte sa ďalej, pretože optimizmus predlžuje život. Kto má radšej triezvy prístup, môže si prečítať tento článok. Okolo eurofondov šomre aj holandský audítorský dvor. Vraj len štyri členské štáty zložili účty o tom, ako nakladali s fondmi EÚ.

Mnohí európski politici by radi videli slabšie euro. Ako na to im ukázal el prezident Hugo Chávez. Hodnota venezuelského bolívaru bola minulý piatok devalvovaná o 32% a Venezuelčania sa tak razom stali o tretinu chudobnejšími. Len aby sa mu to nevypomstilo, väčšina obyvateľstva musela prerušiť modlitby za jeho uzdravenie a vzala útokom obchody.

Želám vám, aby vaše hodnoty ostali pevné

Martin Vlachynský